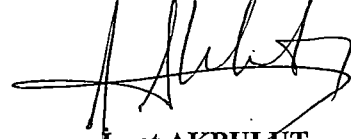

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

İzzet AKBULUT
Burdur Milletvekili

Türkiye'de tarımsal üretim yapan çiftçiler artan üretim maliyetleri ve finansman ihtiyacı nedeniyle her geçen yıl daha fazla banka kredisine yönelmektedir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu verilerine ilişkin kamuoyuna yansıyan değerlendirmelere göre tarım sektörünün toplam nakdi kredi borcu Haziran 2025'te yaklaşık 1 trilyon 45,6 milyar TL iken Haziran 2026'da 1 trilyon 445 milyar TL'ye yükselmiştir. Böylece tarım sektörünün kredi borcu yalnızca bir yılda yaklaşık 400 milyar TL artmıştır. Daha dikkat çekici gelişme ise borçların geri ödenmesinde yaşanmaktadır. Aynı dönemde takipteki tarımsal kredilerin yaklaşık 7,3 milyar TL'den 25 milyar TL'ye, kısa vadeli kredilerin ise 374 milyar TL'den 533,6 milyar TL'ye yükseldiği belirtilmektedir. Kısa vadeli borçlanmadaki yaklaşık yüzde 42'lik artış ile takipteki kredilerdeki hızlı yükseliş, tarımsal üretimin finansman yapısının sürdürülebilirliği konusunda ciddi soru işaretleri yaratmaktadır.

Çiftçinin tarlasını ekmek, hayvanına yem almak, mazotunu, gübresini, elektriğini ve diğer üretim giderlerini karşılamak için sürekli daha fazla borçlanmak zorunda kalması; tarımsal üretimin devamlılığı ve ülkemizin gıda güvenliği bakımından da önemli bir risk oluşturmaktadır. Üreticinin yeni kredi kullanarak eski borcunu çevirmek zorunda kaldığı bir finansman yapısının sürdürülebilir olmadığı açıktır. Bu nedenle çiftçinin borç yükünün azaltılması, takipteki kredilerin üreticiyi üretimden koparmasının önlenmesi ve tarımsal finansmanın yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

Bu kapsamda;

1. Tarım sektörünün toplam nakdi kredi borcunun Haziran 2025-Haziran 2026 döneminde yaklaşık 1 trilyon 45,6 milyar TL'den 1 trilyon 445 milyar TL'ye yükselmesinin nedenlerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir analiz bulunmakta mıdır?
2. Aynı dönemde takipteki tarımsal kredilerin yaklaşık 7,3 milyar TL'den 25 milyar TL'ye yükselmesinin nedenleri nelerdir? Haziran 2026 itibarıyla borcu takibe düşen çiftçi ve tarımsal işletme sayısı kaçtır?
3. Haziran 2026 itibarıyla Burdur ilinde tarım ve hayvancılık sektöründe kullanılan toplam nakdi kredi tutarı, takipteki kredi tutarı ve borcu takibe düşen üretici sayısı kaçtır?
4. Son beş yılda Türkiye genelinde ve Burdur'da tarımsal kredi borçları nedeniyle hakkında icra veya haciz işlemi başlatılan üretici sayısı kaçtır? Bu işlemler kapsamında kaç tarım arazisi, traktör, tarımsal araç, ekipman veya diğer üretim varlığı hacze konu olmuştur?
5. Kısa vadeli tarımsal kredilerin bir yılda yaklaşık yüzde 42 artarak 533,6 milyar TL'ye ulaşması, çiftçinin üretim ve işletme giderlerini karşılamak veya mevcut borçlarını çevirmek amacıyla giderek daha fazla kısa vadeli finansmana ihtiyaç duyduğunu göstermekte midir? Bakanlığınızın bu konuda yaptığı bir risk analizi bulunmakta mıdır?
6. Ziraat Bankası başta olmak üzere kamu bankalarına olan tarımsal kredi borçlarının faiz yükünün azaltılması, vadelerinin uzatılması ve takipteki borçların üreticinin ödeme gücüne göre yeniden yapılandırılması konusunda yeni bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
7. Borçlarını ödemekte güçlük yaşayan çiftçilerin üretimden çekilmesinin önüne geçmek amacıyla, tarımsal kredi borçlarına ilişkin icra ve haciz işlemlerinin ertelenmesi, takipteki borçların uygun koşullarla yapılandırılması ve çiftçinin yeniden finansmana erişiminin sağlanması yönünde Bakanlığınızca bir çalışma yürütülmekte midir?